

**Erasmi a Chokier Tractatus iurisdictionis ordinariae in
exemptos, illorumque exemptione ab ordinaria
iurisdictione**

in duos tomos distinct.

Quo Praeter Varias Ac pervtiles Additionibus praecipuis & in foro
potissimum occurentibus Tomi primi Quaestionibus annexas, etiam S.
Rotae Romanae Decisiones Novissimae De Eadem materia editae, &
singulari studio selectae continentur - Hac postrema editione
praecedentibus duobus Tomis primum additus

Chokier, Érasme de

Coloniae Agr., 1684

Ad Quæst. 41. part. 5. Decisio CXXXII. Quando agitur præiudicio Ecclesiæ
non sufficit citare Episcopum, nisi eitam citetur capitulum, & sententia
contra solum Episcopum lata est invalida.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61921](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61921)

Ad Quæst. 41. part. 5.

D E C I S I O CXXXII.

Quando agitur de præjudicio Ecclesiæ non sufficit citare Episcopum, nisi etiam citetur capitulum, & sententia contra solum Episcopum lata est invalida.

R. P. D. Pegna.

Deciso. 118.
part. 1. recent.

Montis Regalis jurisdictionis.

Lunæ 5. Junii 1606.

S U M M A R I U M.

1 Ecclesia appellatione venit Capitulum.	citato Capitulo non valet in præjudicium Ecclesiæ & n. 5.
2 Ecclesia defensio præsertim in arduis non pertinet ad solum Episcopum, sed simul ad capitulum.	6 Citandus est ille, contra quem iudicium dirigitur.
3 Iuramentum solius Episcopi non tenet in præjudicium Ecclesiæ.	7 Paria sunt venire ad iudicium appellando, vel dando de nullitate.
4 Sententia lata contra Episcopum non	

Sententiæ in hac causâ latæ primum à me, deindè à R. P. D. meo Lancelloto ad favorem D. Archiepiscopi Montis Regalis, non solum condemnabant Episcopum Catanensem, eum subjiendo prædicto Archiepiscopo vigore iuris Metropolitanici, sed etiam Ecclesiam & civitatem Catanensem, ut patebat ex illis sententiarum verbis: *Declaramus Ecclesiam Catanensem & illius civitatem & diocesim suis se & esse de provincia & Archiepiscopatus Montis Regalis, Et rursus ibi: Et eisdem Archiepi.*

obis episcopo licuisse & licere exercere jus metropolitanum in d. Ecclesiam Catanensem, & in totam ejus civitatem & diocesim. Unde informantes pro Episcopo Catanen. hoc potissimum fundamento nitentur evertere præfatas sententias tanquam nullas, quia fuit condemnata Ecclesia & civitas, quæ non fuerunt legitime citatæ; & quoniam ego propter hanc & alias rationes multum semper dubitaveram, nedum de decisione facta coram me die 1. Julii 1605. in qua fuerat dictum constare de re judicata, verum etiam de alia decisione pariter coram me facta die 16. Decemb. ejusdem anni, quoniam videbantur valde urgere rationes, quibus utebantur informantes pro Episcopo Catanen. debiles autem responsiones quas dabant informantes pro Archiep. Montis Regalis; ideo decrevi iterum proponere causam; itaque utraque parte informante & plenè causâ in Rota discussâ Domini pronunciarunt, sententias roales in hac causa latas fuisse nullas ex infra scriptis.

Primo, quia condemnata fuit Ecclesia Catanen. quæ tamen non fuerat legitime citata, cum non fuerit citatum illius capitulum, cum non solum appellatione Ecclesie veniat Capitulum. C. cum Clerici ubi gl. in verb. Ecclesie Placentine de verb. signif. sed etiam quia illius defensio, præsertim in arduis, quale est, quando agitur de illius subiectione, non pertinet ad Episcopum solum, sed etiam conjunctim ad Capitulum, Fel. in c. edoceri n. 3. vers. prima declaratio de rescript. Innoc. in c. fin. in verb. requiratis & ibi Zabarella in 2. oppos. Anchar. in 5. notab. & Butr. n. 9. & 27. Abb. n. 1. & 2. & alii scribentes communiter de majorit. & obed. qui loquuntur in terminis de subiectione Ecclesie: idem tenent Lopus alleg. 48. n. 8. vers. quæro quid in arduis. Roman. cons. 369. n. 21. Dec. in c. causam que n. 20. de judic. Undè verè dicit Innoc. in c. dilectus, paulo post. princ. quem sequitur ibi Abb. numer. 3. de major. & obed. quod jura Ecclesie cathedralis sunt communia & communiter tenentur ab Episcopo & Capitulo. Pro hac parte facit textus in d. c. fin. de majorit. & obed. ubi quia agebatur de materia subiectionis, Papa mandavit, ut in provisione per eum facta requiratur assensus Capituli; & ideo communiter ibi notant Canonistæ, & signanter Abb. n. 1. 3. & 5. & deindè in toto discursu, quod in materia subiectionis est necessarius Capituli consensus; & ibi Innoc. docet, non tenere sententiam non vocato Capitulo saltem per edictum.

Pro eadem sententia facit textus in c. dilecti in fine de major. & obed. ubi pariter agitur de materia subiectionis Ecclesie, & Papa dicit, juramentum solius Episcopi non tenere, ubi Innoc. in ult. vers. quem catervi sequuntur affirmat, ideo non tenere, quia est in præjudicium Ecclesie; & ad idem ponderabatur text. in c. cum nos, de his que sunt à prælato sine consensu Capituli ipso jure invalidam, nisi Capitulum illam ratificet, quod notant ibidem communiter Canonistæ & signanter Imola in 1. notab.

Ex prædictis inferebatur, sententias latas contra Episcopum Catanen. non citato Capitulo fuisse nullas, per communem theoreticam, quam refert Imola in c. cum nos, n. 4.

13. *versus reslat* videre de his qua sunt à Prelat. Rursus prædictæ sententiæ merito censentur nullæ, quia nominatim fuerant latæ contra civitatem Catanien. quæ nunquam fuerat citata, quod videbatur sufficere ad inducendam nullitatem quoad omnes, cum nullitas quoad unum propter individuitatem præjudicet quoad alios, ut fuerat dictum in hac causâ coram D. meo Lancelloto.

¶ Nec ad rem pertinebat dicere, Rotam in decisione facta coram D. Malino sub die 27. Novemb. anni 1602. sensisse sententias in hac causâ latas non fuisse invalidas respectu D. Episcopi Catanien. quoniam respondebatur Rotam tunc non dixisse eas fuisse validas in præjudicium Ecclesiæ & civitatis, cum expressè dixerit non fuisse numerum quoad Capitulum, & consequenter neque quoad Ecclesiâ propter individuitatem.

¶ Constitutâ nullitate ex prædictis, non obstant rationes alias deductæ pro D. Archiep. Montis Regal. & primâ doctrina Bald. in l. ab eo n. 17. C. quom. & quan. jud. dicentis, quod ad validitatem iudicii sufficit citare illum, contra quem dirigitur petitio, & sic in hoc satis erat citasse Episcopum, quia fuit responsum hanc doctrinam facere contra D. Archiepiscopum, qui obtinuerat pronuntiatum contra Episcopum, Ecclesiâ, & civitatem Catanien. nam cum petitio dirigeretur contra Ecclesiâ, eam oportuit legitime citare, & consequenter Capitulum, ut patet ex prædictis. Eadem ratio suadebat civitatem fuisse citandam propter notabile ipsius interesse & præjudicium; nam cum vigore juris Metropolitanici subderetur D. Archiepiscopo Montis Regalis in multis casibus, prout iure constitutum est, poterant ejus subditi trahi extra dioccesim Catanien. ad curam Archiepiscopi Montis Regalis.

¶ Ad aliud fundamentum, quod paria sunt venire ad iudicium appellando, vel dando de nullitate propter decisionem in causâ Catanien. illegitimatam coram sel. record. Clemente Papa VIII. tunc Rota audiore responsum fuit, eum qui opponit nullitatem & expressè de illa protestatur prout in casu proposito, non facere sententias validas, cum verbis patenter declarat animum suum; decisionem autem in causâ Catanien. locum habere posse in suis terminis, videlicet in tertio, qui non fuerat necessariò citandus pro substantia & validitate iudicii, in hoc autem casu Capitulum & civitatem necessariò fuisse citanda, ut patet ex prædictis. Atque ex his fuit conclusum pro nullitate sententiarum.

